

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 8/-91

VOLVO

*God jul och gott nytt år
önskas Terminalens läsare*

Foto: Staffan Wählin

LÄS DENNA GÅNG OM:

TEST AV SLADDLÖSA TELEFONER - SID 4
KÖPINGSS SATSNING PÅ ROLLEN SOM KONSULT - SID 5
STRESS GÅR ATT BEARBETA - SID 6
AKTIV FÖRVALTNING - SID 7
PRAKTIKANTEN ROGER - SID 8
CARMEN - SID 9
LUNCHKONSERTEN I DA - SID 10

LÖS OCKSÅ JULKORSORDET PÅ SISTA SIDAN - VINNAREN FÅR LÅNA EN 850

Arnes spalt

Så var det då dags igen. Tyvärr har jag varit tvungen att hoppa över ett nummer av Terminalen. Orsaken var att vår kundtidning Nätverket stod på tur. Nu är i alla fall nummer 8 i din hand. I det förra numret hittade jag själv ett dussin småfel av typ hårda bindestreck, stavfel etc. Hittade du alla? Jag har nu gått en match med Macen och proffsprogrammet PageMaker och vi är nu bättre vänner än tidigare.

Vår ledighet i samband med helgerna börjar fredagen den 20:e december. Lucia inträffade fredagen den 13:e. Detta var otur. Att trycka och distribuera Terminalen tar 7-8 arbetsdagar. Detta är skälet till att Luciafirandet inte kommit med i år.

Vi står snart inför ett nytt år igen. Det gångna har varit ett tufft år för totala Volvo. En del småblåst har också märkts inom

Volvo Data. 1992 kommer enligt en del förståsigpåare att bli ett bättre år för Sverige, Volvo och därmed också för Volvo Data. Andra anser motsatsen. Min egen erfarenhet från tidigare hårda år under 60-70-80-talen är att efter ett par hårda år har flera goda kommit.

Det beror till stor del på hur vi själva agerar. Det går knappast att enbart spara sig ur en nedgång. Min förhoppning är därför att vi alla orkar satsa för fullt under 1992. Den optimism, kompetens och kraft vi tillsammans besitter inom Volvo gör att jag är övertygad om att vi kommer att arbeta oss igenom svårigheterna också denna gång och snart få ny vind i seglen.

Låt oss vila upp oss under ledigheten och ta nya tag 1992.

Jag önskar alla läsare en God Jul, Gott Slut och Gott Nytt År.

Saxat ur

Grönköpings Veckoblad

Julgransförsäljningen

Då det för varje år gäller att vara ute i allmän god tid ha vi genom herr godsägare Justus Brylén (Brylunda säteri) erfarit att den torra sommaren åstadkommit avbarrning av hans sedvanliga julgransbestånd. Har denne för avsikt att till jul lansera en ny servicegiv med i förväg helt avbarrade granar, varför vi ej behöva förarga oss över barr å mattorna till båtnad för det 'glada hushållet'. Kan man kanske rentav använda samma gran flera jular!

Aforismer

Framgångens hemlighet är att aldrig släppa målet ur sikte.
Benjamin Disraeli

Om mannen vore så stor älskare som han tror, skulle kvinnan aldrig få tid att lägga håret.
Marlene Dietrich

Hundra män kan skapa ett läger - men för att skapa ett hem fordras en kvinna.

Kinesiskt ordspråk

Man kan inte älska genom en stängd dörr.

Okänd

Bästa sättet att besvara en dålig argumentation är att låta den fortsätta.

Sydney Smith

INSÄNT

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så går det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennan och bidra till en levande debatt! Memoid: VD. TERMINAL
Adress: avd 2030, HD 3N.

Slöseri med dyrbar tid

Har någon mer än jag kommit på sig själv med att under ett möte sitta och räkna hur många arbetstimmar som just förspills?

Förspills eftersom

- mötet egentligen bara berör ett fåtal
- vi inte fått någon dagordning innan mötet och därmed inte kunnat förbereda oss
- fel eller för få personer varit kallade för att beslut ska kunna fattas
- specifika frågor diskuterats länge, där flertalet mötesdeltagare helt enkelt inte KAN tycka

Detta är bara några av de punkter som får mig att undra om vi verkligen använder mötesformen på ett effektivt sätt. Alltför många gånger infinner sig känslan av att man kunnat vara till större nytta om man gjort något annat än att sitta av mötet. Dessvärre befarar jag att jag

inte är ensam om denna uppfattning.

Skulle önska att de kallade innan mötet fick en agenda med vilka frågor som skall ventileras samt vilka beslut som skall fattas. Detta skulle ge deltagarna en rimlig chans att kunna förbereda sig. Dessutom skulle de få en fingervisning om vilka personer som bör infinna sig till mötet (eventuellt utöver de som kallats). Agendan skulle då kunna kompletteras i god tid om man finner att någon punkt eller person saknas.

För att undvika alltför många detaljer, som endast berör ett fåtal, borde mötesledaren kunna styra undan dessa diskussioner till ett annat forum, någon slags 'bikupa' och låta denna rapportera resultatet vid ett senare möte.

Säkert finns det fler åsikter om hur vi skulle kunna förbättra vårt mötesdeltagande, både kvalitativt och kvantitativt. Säkert finns (det MÅSTE finnas!) exempel på hur ett bra möte ska fungera.

Jag vill med denna insändare initiera en debatt om hur möten skall kunna kännas meningsfulla. Vem ställer upp och svarar och/eller ger tips.

Birgitta

Insänt

Skillnaden mellan en bilförsäljare och en datorförsäljare är att bilförsäljaren vet när han ljuger.

(Gammalt programmerings-ordspråk)

Du kan inte koka en halv höna och låta den andra hälften lägga ägg.

N Chrustjev

Champagne skall vara kall, torr och gratis

Churchill

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Ansvarig utgivare: Holger Lissvall. Redaktör Arne Leffler, tfn 667364.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 3N Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 20 Redaktionskommitté: Företaget: Magnus Jonasson, Holger Lissvall, SIP: Leif Hägerström. CF: Ragnhild Westin. Kontaktkommitté: Marianne Olsson avd 2050, Bengt-Olof Bengtsson avd 2170, Lars G Andersson avd 2240, Margareta Westesson avd 2350, Anita Rasmusson avd 2370, Ragnar Carlstedt avd 2400, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindelius avd 2602, avd 2700 (vakant), Christina Eide avd 2850, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Stig Andersson avd 8700, Inger Larsson avd 8801. Sättning: Redaktionen Macintosh. Repro och tryck: Ale Tryckteam, Bohus. Terminalen trycks på miljövänligt papper, 100 gram G-Print matt.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner Insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den 10 december.

Ledarutvecklingsprogrammet snart in i ny fas

Volvo Datas unika satsning på ett två-årigt ledarutvecklingsprogram börjar ge frukt. I Terminalen 1/91 presenterades deltagarna i detta program. Vid årsskiftet går utbildningen in på sitt andra år. Hittills har vi hunnit med det som planerats säger Kerstin Söderbaum, som ansvarar för att programmet genomförs.

"Vårt ledareutvecklingsprogram för blivande chefer/ledare har pågått under hela 1991. Det rör sig om ett tvåårigt program där teori och praktik varvas. I allt väsentligt har vi kunnat följa den upplagda planen och har nu nått 1991 års delmål".

Programmets två delar.

Den första delen är 'on-the-job-training' där olika chefsuppgifter tränas i praktiken. Detta sker genom i första hand att Ledarutvecklings-kandidaten (LU-kandidaten) fungerar som ställföreträdare för sin respektive ordinarie chef. Ansvaret för genomförandet av denna del ligger hos respektive chef som tillsammans med LU-kandidaten planerar dennes ställföreträdarskap och därmed följande uppgifter.

Den andra delen omfattar teoretisk utbildning och träning i chefs- och ledarrollen.

Ansvarig för denna del är Kerstin Söderbaum, Verksamhetsutveckling, avdelning 2060.

Detta har genomförts

Utbildningen under det gångna året har i korthet omfattat:

- Introduktion, 1 dag
- Ledarskapsträning, 3 x 3 dagar
- Seminarier med centrala chefs-frågor som temata, 6 x 1/2 dag
- Uppföljningsträffar. LU-kandidaterna har hunnit olika långt i avsnittet jobb-träning. Innehållet är dock detsamma, bland annat:
 - Aktivt ställföreträdarskap
 - Vikariat för chef
 - Deltagande i ledningsgruppsmöten, förhandlingar och budgetprocess
 - Medverkande i anställningsärenden.

Mycket återstår

Nästa år kommer att omfatta mer utbildning och mycket mer jobb-träning. Ett plock i planeringen för utbildningsavsnittet ger följande huvudområden:

- Ekonomiutbildning
- Personal-Administrativ (PA) utbildning: lagar, avtal, regler, rutiner, policies etc
- Lönesättningsteknik med lönesättningssamtal
- Projektledning för chefer
- Mål- och Planeringssamtal
- Kortare seminarier med centrala chefsfrågor som tema.

Arne Leffler

Ny satsning på mål- och planerings-samtal

Dessa samtal utgör en mycket vital del av hela vår mål- och planeringsprocess som ju ska säkerställa att alla medarbetare kan arbeta mot tydliga och gemensamma mål.

Kärt barn brukar ha många namn. Utvecklingssamtal har inom Volvo under många år betecknats PRS (Periodiserad Resultatstyrning i Samverkan), puh - det behövs verkligen förkortningar ibland. Andra namn har varit planeringssamtal, utvecklingssamtal, NTÖ och vad mera....

Volvo Data har nu utvecklat ett nytt material som stöd för genomförandet av dessa samtal mellan chef och medarbetare. Avsikten är att bättre kunna ta tillvara medarbetarens resurser samtidigt som chefen får återföring om sitt ledarskap.

Materialet har fått namnet MOPS vilket står för Mål- Och PlaneringsSamtal.

Det som är nytt i detta material är att mål fokuseras mer än tidigare. Det är viktigt att var och en känner sig ha tydliga mål att arbeta för. Naturligtvis är också andra diskussioner angående sättet att klara nästa års utmaningar i arbetet fortfarande viktiga. Detsamma gäller planering av den enskilda medarbetarens utveckling, det vi kallar planerad kompetensutveckling.

Process genom hela Volvo Data
MOPS inleds med att VD ge-

nomför samtal med sina närmaste medarbetare. Dessa samtal går sedan stegvis ner genom hela organisationen. Avsikten är att varje chef ska genomföra minst ett samtal per år med varje medarbetare. Samtalens omfattning är verksamhetens och personliga mål med förväntningar, arbetsuppgifter, prestationer, ledarskap, intressen, utbildningsbehov och övrig vidareutveckling mm. Detta är en lång lista vilken fordrar noggrann planering för att samtalet ska ge resultat. Det är viktigt att samtalen inte blir en isolerad aktivitet utan att den hänger ihop med de andra 'strategiska' aktiviteterna i vårt företag.

Sammanhållande länk

MOPS ingår som ett led i Volvo Datas totala, övergripande interna planeringsprocess. Andra kända delar är den långsiktiga, operativa planen kallad LSP samt budgetarbetet. Man kan säga att MOPS blir den sammanhållande länken i den strategiska planeringsprocessen. Denna metod ska möjliggöra att Volvo Datas övergripande mål hänger ihop med enheters och avdelningars mål samt med den enskildes insatser.

Full fart från början

Verksamhetsutveckling och Divisionsstaberna kommer tillsammans att under 1992 genomföra seminarier för att få fart på och snabbt resultat av dessa samtal.

Vi börjar med ett pilotseminarium strax efter årsskiftet med avsikt att få materialet utvärderat. Snarast därefter går vi ut i större skala.

Målet är att redan första året minst 60% av alla inom Volvo Data ska uppleva att de arbetar mot tydliga mål och att arbetet leds effektivt. Vi kommer att följa upp vårt mål genom intern attitydmätning liknande tidigare Monitor-undersökningar.

Vi ser fram mot ett 1992 där vi med nya grepp får motiverade medarbetare och ett effektivt och attraktivt Volvo Data.

Kerstin Söderbaum

FÖR BARN
MED CANCER KAN
LIV OCH HÄLSA VARA
EN FRÅGA OM
RESURSER.

BARNCANCERFONDEN
POSTGIRO 902090-0

Problemen i telefonväxlarna lösta

Hasse Oom ger en förklaring till varför Volvo haft omfattande störningar i 59 och 66 växlarna under hösten

Under hösten har kvaliteten i våra telefonväxlare (59 och 66) varit långt under de krav som man som abonnent kan ställa. Succesivt kom felen alltmer frekvent. Televerket, Teli och Ericsson jobbade med felsökning.

Den 17:e oktober kulminerade felkurvan. Några avdelningar med mycket telefontrafik tvingades stänga sin verksamhet. Veckoslutet 19e-20e oktober nådde vi en punkt då vi kunde avblåsa katastrofläget.

En mängd åtgärder har vidtagits:

- Ändrade PCM-ledningar har återställts till ursprunglig status.
- En mängd misstänkt felaktiga kretskort har bytts ut.
- Felaktigt kopplat kablage har korrigerats.
- Omstart av växlarna.

Så snart vi insåg problemens omfattning började vi skicka memo om läget till nyckelpersoner inom Volvo för vidare spridning inom respektive organisation. Under tiden 9e-22e oktober sändes minst ett memo per dag.

Vi anser nu att våra växlare fungerar tillfredsställande. Ändå vill vi be alla abonnenter, rapportera in alla fel till vår felanmälan, tfn 92118 eller Memo-id (inkludera) Telefon.

Vår förhoppning är att fel av denna storlek skall bli ytterst sällsynta. Om sådana fel ändå dyker upp är vi och våra serviceansvariga inom Televerket nu bättre rustade för snabba åtgärder.

Hasse Oom

Aforism

Det sägs att en maskin kan ersätta tio vanliga människor. Men ingen maskin kan ersätta en ovanlig människa.

Okänd

Svenskt sladdlöst telefonsystem når alla

På bilden visas en av testtelefonerna med laddställ och basmodul

Under flera år har det funnits sladdlösa telefoner för hemmiljö samt sk mobila (bil)telefoner. Nu ska Volvo Data utvärdera system med små, lätta telefoner som på sikt kan bli möjliga att i större skala använda inom produktion och kontor.

Tester i tuff produktionsmiljö

Från och med W148 testar Volvo Data två system med sladdlösa ficktelefoner inom Pressverket, Karossfabrik Torslanda. Leverantörerna, Tateco och Ericsson, kallar dessa telefoner CT som står för Cordless Telephone.

Orsaken till Pressverkets intresse för sladdlösa telefoner är att man inom produktionen måste få tillgång till ett mer flexibelt telefonsystem än vad det enbart sladdanslutna erbjuder. Arbetsledare och tekniker är ständigt i rörelse, ofta långt från sina kontor, samtidigt som behovet av telefon är stort. Mycket onödigt spring och tid kan sparas med någon typ av

bärbar telefon. Testen sker inom totala Pressverket med närliggande ytor. Inom detta område kan CT-innehavaren röra sig obehindrat och ringa upp eller bli uppringd precis som stunden fordrar.

Pressverket erbjuder en tuff verkstadsmiljö med plåtklädda byggnader, pallställ och stora plåtpressar vilka kan belasta systemet med störningar. Testen ska ge Volvo en bra uppfattning om räckvidd och driftsäkerhet, funktionalitet samt kostnad.

Prov också i kontorsmiljö

En andra test planerad till strax efter nyår. Den kommer att ske i Volvo Datas egen miljö. Det är Ericssons system som kommer att testas med basstationer monterade i DA-byggnaden. Inriktningen är att få klarhet i hur denna typ av telefon fungerar i kontorsmiljö.

Samtliga bolag inom Volvo, även utanför Göteborg, kommer att inbjudas till genomgång och demonstration av systemet.

Hur CTn fungerar

CTn fungerar som en vanlig analog telefonanknytning i befintlig telefonväxel med skillnaden att den är ansluten genom radiosignaler till en basmodul som i sin tur via tråd är ansluten till telefonväxeln. Apparaten väger ett par hekto inkluderande batteri som är beräknat att räcka för en dags samtal. När den inte används placeras den för laddning i ett ställ på skrivbordet.

Systemet byggs upp genom att arbetsområdet delas in i radioceller. Varje cell omfattar en basstation med en eller flera samtalskanaler. Ju fler samtal som samtidigt ska kunna föras sladdlöst - desto fler samtalskanaler.

Räckvidden för en CT är således avhängigt antalet basmoduler samt var/hur de är placerade. Modulerna monteras på utvalda ställen inom det önskade täckningsområdet. Räckvidden för en basmodul kan variera men kan i gynnsamma fall uppgå till någon kilometer. Räckvidden är starkt beroende på vad som kan störa radiovågorna, byggnadsmaterial, pallställ, maskiner etc. Finns det flera basmoduler etableras samtalsförbindelsen automatiskt med den som ger bästa signalkvaliteten och som inte är upptagen av annat samtal.

CT-system kan byggas ut och till allt efter behov. Det kan också under vissa förutsättningar integreras med befintliga personsökarsystem vilket ytterligare ökar flexibiliteten.

Alternativ som bortfallit

Möjligheten att använda vanliga mobila telefoner, exempelvis av typ NMT, är begränsade. Dels är de känsliga för dåliga mottagningsförhållanden - avståndet till sändaren är långt, dels är samtalsavgiften hög. Alla samtal, även interna, debiteras per minut av televerket.

Sladdlösa enstationstelefoner som kan anslutas till telefonväxeln har man kunnat köpa länge. Dessa bygger på en enkel basmodul, oftast placerad på ordinarie arbetsplats. Räckvidden för dessa apparater är därför starkt begränsad.

Arne Leffler

Volvo Data Köping satsar för rollen som konsult

Vi, samtliga konsulter vid Volvo Data Köping - har under hösten genomgått ett två-dagars seminarium för att utvecklas i konsultrollen. Platsen var anrika Karmansbo herrgård i det vackra Västmanland - för många känd som Volvos kursgård

Några av kursdeltagarna samlade kring Kerstin Rahm. Den vackra huvudbyggnaden på Karmansbo i bakgrunden

Nya krav

Sedan Köping-enheten bildades har såväl personal som fackliga representanter efterfrågat någon form av utbildning som kan ge oss förutsättningar att bättre svara upp till de nya krav som ställs på oss av våra kunder. I konsultrollen möts vi av mycket nytt som vi inte var vana vid när vi tidigare arbetade som AU-män inom ett tillverkningsbolag.

Sammanlagt är vi ett 30-tal programmerare, systemutvecklare, tekniker och administratörer. Vi är delvis utspridda i olika lokaler och även om Köping inte är en stor stad är det sällan vi alla träffas på en gång.

Många ämnesområden

Som förberedelse för seminariet hade ett skräddarsytt konsultutvecklingsprogram utarbetats. Vi delade upp oss i två grupper eftersom inte alla kunde vara borta samtidigt. Våra kunder förväntar sig naturligtvis en acceptabel servicenivå på hemmaplan också när vi måste vidareutbildas.

Åke Lindgren, till i höstas chef för Volvo Data Köping, inledde seminarierna. Han gav en resumé över den egna organisationens förändringar under de senaste decennierna samt om hur området för informationsbehandling förändrats.

Kerstin Rahm, en extern

konsult, anlätades för att lotsa oss genom tvådagarsprogrammet. Seminariet grundades på föreläsningar som varvades med grupparbeten och diskussioner.

Några rubriker som ingick i seminariet var

- Konsultarbetets olika faser
- Konsultens förhållande till kunden
- Ekonomi samt produktkalkyler
- Marknadsföring
- Kommunikation
- Stress - utbränning - hälsa

Bra resultat

Här följer några kommentarer och reflexioner som ett par av seminariedeltagarna noterar:

- Curt Lillquist - ADB-teknik: "Det har varit givande dagar med många små korn att ta till sig - speciellt jämförelsen av förhållanden för interna kontra externa konsulter. Att överhuvud taget träffa sina kollegor under ett par dagar betyder lika mycket som själva seminariet. Totalintryck - mycket positivt."
- Lena Larsson och Helen Thelin - Systemutveckling. "Seminariet var bra och har resulterat i att vi informellt har börjat diskutera frågor som företagskultur, arbetsklimat, Volvo Datas roll i Köping osv. Vi måste arbeta vidare så att ramar och riktlinjer fastställs - vi får inte låta diskussionen dö ut, då hamnar vi i ett sämre läge än vi hade före seminariet."

- Mats Grinneby - Datacentralen: "Dagarna har varit intressanta och nyttiga. Det är bra att kunna samlas och diskutera för vårt arbete viktiga frågor. Själva innehållet var mest ett sätt att tänka lite annorlunda mot vad vi gjort tidigare - att se oss själva som konsulter på ett mer generellt sätt, inte bara som datakonsulter."

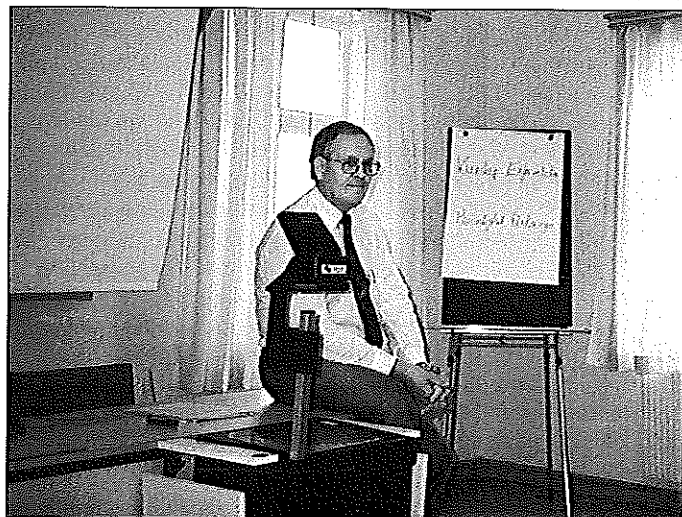
Har börjat en process

Det känns så här i efterhand som att vi satsade på rätt ämnen. De flesta känns igen som gamla vänner men mycket kan inrymmas under vart och ett. Så också denna gång - vi fick alla

många nya tankar när ämnena diskuterades. Ett ämne som vi bör vara mer uppmärksamma på än tidigare är Stress - utbränning - hälsa, konsulten står ju ofta i focus med de speciella krav som detta innebär.

Själv vill jag sammanfatta resultatet så att vi fick många goda tips om hur vi bör agera i konsultrollen. Den här utbildningen utgör inte slutet på utan enbart början på en viktig process. Under denna ska vi alla vidareutvecklas samtidigt som vi ska stärka oss som konsulter. Därmed stärker vi också, på sikt, våra positioner hos våra kunder.

Sven Edman

Åke Lindgren delar med sig av sin drygt 35-åriga erfarenhet från Volvo

Som psykolog under 20 års tid på Volvo har jag mött olika frågeställningar. Idag handlar det framför allt om stress. Vi undrar hur våra känslor styr våra handlingar och reaktioner. Vi vet att sättet vi lever på avgör om vi mår bra eller dåligt. Vi styrs av våra känslor både i det vi gör och säger och i hur vår kropp reagerar. Hur motar man då Olle i grind innan stressen tar överhand? Begrepp som jet, turbo, gräddfil och äventyr är ju inne. Möjligheterna är fler än någonsin. Förändringar avlöser varandra.

Som bäst mår vi när vi känner balans mellan upplevda krav och upplevda resurser hos oss själva. Ibland kan vi tycka att kraven är för små och ibland för stora. En tid går det bra. När vi tycker att det inte syns en lättnad, kan det sluta i irritation, oro, glömska, huvudvärk, ont i magen, blodtrycksförändringar mm.

Kroppen reagerar

Idag vet vi att det tar ganska lång tid för besvären att utvecklas och bli till akuta sjukdomar. Precis som det vattnas i munnen när vi tänker på ett bett i en citron, så reagerar vår kropp vid olika påfrestningar. Positivt vid lustkänslor och negativt vid olust. Ett tag går det bra och kan till och med kännas utmanande, vid nytt arbete, leverantörsbesök etc. Vi har ju en sagolik förmåga att återhämta oss från olika strapatser. Men en lång tidsnötning av ideliga överkrav, motstridiga besked, dubbla budskap och liknande sänker oss.

Stress - personligt relaterad

Vi har blivit alltmer medvetna om stressproblematikens betydelse för vår hälsa och en hel del forskning har på senare år gjorts på stresshormonernas inverkan på vår kropp. Det som stressar Dig, kanske inte stressar mig. Konsten är just hur

Stress går att bearbeta

säger Bodil Bergman

man hanterar stressen omkring sig. Dagens forskning ger starka belägg för att man inom sig har möjligheter till helande och återhämtning. Tex har man visat hur bra kroppen återhämtar sig efter en hjärtinfarkt när man tillsammans med den medicinska behandlingen också får gruppsamtal där man får veta hur sjukdomen uppstår och hur man kan påverka sitt beteende till ett friskare liv.

Alla har väl säkert varit med om att vi lättare får infektioner när vi känner stress eller psykisk påfrestning, immunförsvaret påverkas negativt av en del stresshormoner. Genom att ändra balansen i dem kan vi klart må bättre.

Livsstilen är avgörande

För några år sedan gjorde vi en undersökning av Stress, Hälsa och Arbetsglädje på Volvo. Det visade sig att de som hade starkt socialt stöd rapporterade mindre negativ stress än de med svagt socialt stöd. Det är särskilt hos kvinnor som det sociala stödet dämpar stressupplevelsen. Det visade sig också att personer med starkt socialt stöd angav mindre psykosomatiska besvär, symtom från hjärta, mage och tarm. Det visade sig också att de som tyckte att de hade ett bra inflytande också upplevde ett större arbetsengagemang och mindre ångslan och oro än personer med låg kontroll i sitt arbete. I vår studie såg vi också samband mellan blodfetter och stressreaktioner. Resultaten från denna undersökning och andra visar just hur viktig balansen är mellan kraven på oss och våra egna resurser, dvs det vi idag kallar för livsstil.

När vi ställs inför olika krav startar en bedömningsprocess i hjärnan: Är det här viktigt?

Klarar jag av det? Får jag användning för min förmåga? Beroende på hur bedömningen utfaller går startskottet för olika stressreaktioner i kroppen. Att ens värld i tillfredsställelse grad kan förutses, att saker och ting reder upp sig, att tänka sig frisk har visat sig vara effektivt. Det verkar som mentala fenomen som tankar, känslor och inre bilder påverkar vår organisms processer av betydelse för sjukdom eller hälsa.

Gör något

Obalansen kan rättas till på olika sätt. Antingen anpassar man de yttre kraven efter resurserna t ex genom utveckling av arbetsuppgifter, utbildning eller så stärker man sin förmåga att stå emot stress och omgivningens krav. Detta kan man påverka genom att exempelvis förbättra självförtroendet - att bli medveten om sina förutsättningar.

Tycker Du att några av följande påståenden stämmer in på Dig:

- mitt arbete är ofta mycket stressigt
- mitt arbete är ofta mycket krävande
- ibland tycker jag inte att det är så roligt att gå till arbetet
- ibland får jag höra att jag borde varva ner och ta det lugnare
- jag brukar ofta skynda, även när jag har gott om tid
- jag blir ofta irriterad på andra människor

Stora krav och brist på beslutsutrymme och tid verkar vara det som pressar oss mest. Då blir vi glömska och irriterade och kanske till och med får

huvudvärk och magont. Effektiva buffertar mot detta är att själv kunna påverka hur man vill göra saker och ting och kanske allra bäst är att ha någon att prata med. Det har visat sig att goda grannar och goda arbetskamrater är bra för hälsan.

Att hantera stress

Eva Krabbe och jag har utvecklat och genomfört kurser omfattande vad som orsakar stress, hur man reagerar och hur man bemöter och vaccinerar sig mot stress. Flera dataiter har deltagit i sådana kurser. Exempel på stresssymptom har varit huvudvärk, sömnproblem, hjärklappning, ont i rygg eller nacke etc.

Här följer några exempel på enkla, dagliga avslappningsövningar:

- gå långsammare
- avsiktligt stå i en lång kö
- låta andra bilister köra förbi
- lyssna uppmärksamt utan att avbryta

Vi förklarar också varför sådana enkla och liknande övningar kan ge resultat.

Funderar Du över de här frågorna är Du välkommen att höra av Dig till oss. Själv har jag telefonnummer 69383.

Bodil Bergman

ATTRAKTIV FÖRVALTNING – MILJONER ATT SPARA

Löpande drift	Kvalitetshöjande åtgärder	ÅT	Projekt
Planera och köra rutiner	Trimma system	Upprätta teknisk specifikation	Delta i projekt – enligt kundens önskemål
Akutunderhåll	Genomföra preventivt systemunderhåll	Kostnadsberäkna	
ADB-teknisk kompetens	Förvaltningsplanera	Genomföra	
Ansvar för systemdokumentation	Förvaltningsrapportera		
Ansvar för systemsäkerhet			

Förvaltningens omfattning

Kan förvaltning vara värt att satsa på?

Förvaltning är viktig och berör alla. Det gäller att bevara nyttan och kvaliteten på den lösning, den produkt eller den verksamhet som vi är ansvariga för.

Det finns mycket att göra för att effektivisera förvaltningen och göra arbetet lättare. En effektivare förvaltning innebär färre resurser för att nå samma resultat, dvs den skapar tid. Rätt åtgärd i Förvaltning slår direkt på kvaliteten på systemet och på dess livslängd.

Miljoner att spara

"Volvo-koncernen måste bättre utnyttja de möjligheter som finns inom systemförvaltning för att spara pengar" säger Ulla-Britt Börjesson, chef för SU-divisionen. Hon fortsätter: "Förvaltningskostnaderna utgör en stor del av den totala AU-kostnaden och bör kunna reduceras väsentligt."

På Volvo Truck Parts har man arbetat mycket med att effektivisera arbetssättet och med att införa ny SU/SF-miljö. Lenart Lundgren, chef för ADB-teknik, säger: "Aktiv förvaltning och tillämpning av de möjligheter ny teknik ger skapar förutsättningar att öka livslängden på dagens systemportfölj. En besparing på minst 10%

av det vi idag lägger på förvaltning och drift är fullt möjligt".

Nya möjligheter genom ändrat arbetssätt

Ett område som är viktigt i sammanhanget är att få de personer som arbetar med förvaltning att effektivisera jobbet och samtidigt göra det lättare. Glenn Palmstam som under flera år arbetat som ledare för en förvaltningsgrupp, har infört ett arbetssätt som innebär att alla i gruppen får bättre möjligheter till utveckling. Det handlar om att dela upp arbetet och ansvaret på ett sätt som medför att ingen längre skall behöva känna sig splittrad och otillräcklig i sitt arbete.

Bli bättre – Granska förvaltningen

Hur gör man då för att få Förvaltning effektivare och lättare? Precis som tandläkaren gör regelbundna undersökningar för att kunna vidtaga åtgärder i tid måste vi periodiskt undersöka den verksamhet vi ansvarar för. Vi genomför granskningar på olika nivåer och med olika inriktning.

Vår metod för analys av informationssystemens kostnader, funktionalitet, användbarhet, organisation etc kallar vi Förvaltningsanalys. Resultatet

av denna är förslag på olika typer av åtgärder för att effektivisera verksamheten.

Dessa analyser är ofta genomgripande. De tar några veckor att genomföra och ger stor effekt.

En annan typ av granskning är '1000-milaservice' där vi detaljerat undersöker exempelvis lagrings-, online-, och batch-kostnader. Denna typ av granskning kräver inte så stora resursinsatser, det gäller ofta bara att kunna avsätta den tid som krävs.

Volvo Lastvagnar i Tuve har under året genomfört granskningar där bl a '1000-milaservice ingått'. Syftet var att

effektivisera och höja kvaliteten på informationssystemen.

Conny Gustavsson, (avdelning 20417 – ADB-Metod, Teknik&IC), en av de som genomfört granskningarna, säger att de ingår i arbetet att effektivisera förvaltningen på Volvo Lastvagnar. Mycket jobb återstår men erfarenheterna av genomförda granskningar visar att stor effekt uppnåtts med relativt liten insats.

Förvaltningsmodellen ger attraktiv förvaltning

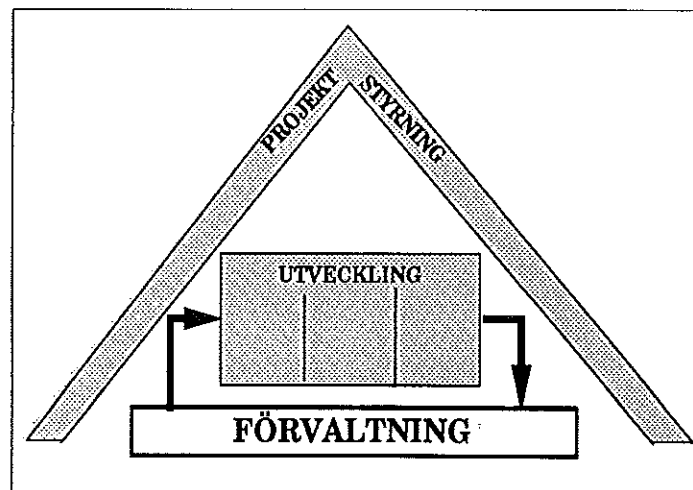
Vi som jobbar med Förvaltningsmodellen har märkt ett ökat intresse för området vilket är ganska naturligt i en tid då kostnadsbesparing är särskilt viktig. Precis som vi hemma försöker få diskmaskinen att överleva ytterligare en tid vill vi förlänga livslängden på informationssystemen.

På enhet 2800 har vi stor erfarenhet av förvaltningsmetoder. Genom kurser och information arbetar vi med att sprida kunskap om Förvaltningsmodellen – en effektiv förvaltning.

Tillsammans med våra kunder genomför vi granskningar där resultatet är en attraktiv förvaltning.

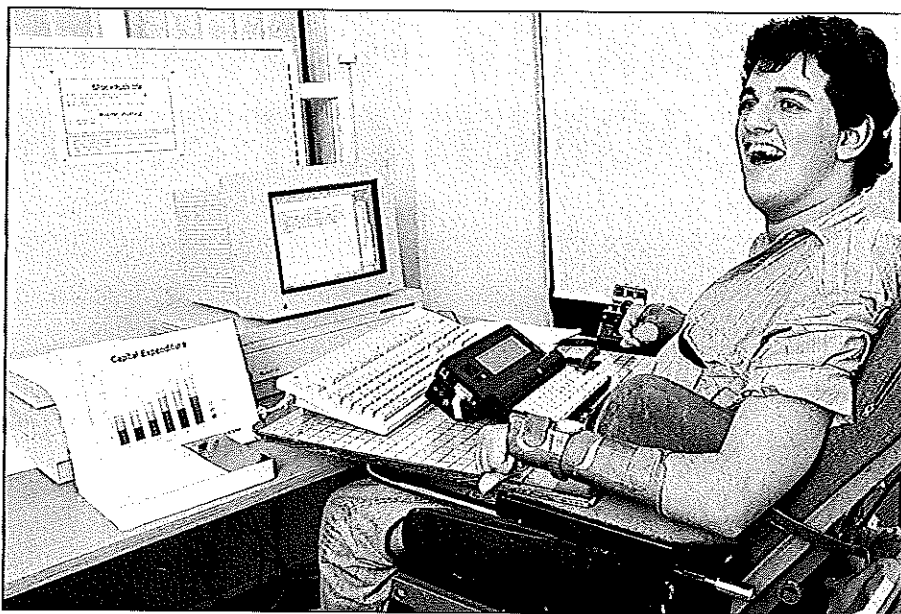
Kontakta oss - vi på 2800 berättar gärna mera.

Per Kangevall

AU-modellen

Spännande och lärorikt tyckte Roger

Rogers rullstol är utrustad med en text- och pratmaskin som heter Polycom som är placerad ovanpå pekbordet Bliss.
Foto: Eva Andersson

Roger går på datautbildning för handikappade och gör sin praktiktjänst hos Volvo Data. Han berättar om sitt handikapp, sina hjälpmedel och om sin utbildning.

Jag heter Roger Pettersson, är 19 år och kommer ifrån storstan Olofström. Den stan är ju välkänd för alla volvoiter. Där tillverkar man karosskomponenter till Volvos bilar. Dessutom exporterar man komponenter och kunnande till andra bilindustrier, bl a i USA! Man kan säga att stan till stor del lever på Volvo. Så också min familj - min far arbetar sedan många år på Olofströms-verken.

Beroende av hjälp

Sedan födseln är jag handikappad och rullstolsbunden - jag kan inte förflytta mig utan rullstol. Jag är också starkt beroende av någon som hjälper mig mest hela tiden. Mitt handikapp heter CP (Cerebral pares) som är en medfödd hjärnskada. Detta innebär i mitt fall rörelsehinder av olika slag samt talsvårigheter. Att vara handikappad från födseln är nog lättare att acceptera än om man råkar ut för en olycka. Så ser i alla fall jag på det - jag har funnit mig tillrätta. Jag bor tillsammans med mina föräldrar - har haft turen att få föräldrar som både vill och orkar ställa upp för mig till hundratio pro-

cent. Det gäller inte bara den dagliga rutinen utan också kampen för att få hjälpmedel, vård och ledsagare för att ta några få exempel.

Jag åker SAAB special

Jag är beroende av hjälpmedel av olika slag. Bland annat har jag två elrullstolar. Den på bilden är sju år gammal och är tillverkad av ett SAAB-bolag. Den andra är en 'utestol' som kostar ca 90.000 kr. Det är väl vad en enkel R19 kostar med Volvo-rabatten avräknad. Sen har jag en pratmaskin som heter Polycom - en svensk uppfinning. Det är en liten dator eller skrivmaskin med en LCD-display där den jag 'pratar' med kan läsa vad jag vill ha sagt. Den kan också prata fram mina ord - även om den låter litet väl mycket som en robot. Kanske har du sett den på TV - den visades i bl a Tekniskt Magasin för några års sedan. Jag har också ett kommunikationssätt som heter Bliss. Det är ett bord som är indelat i cirka 450 rutor. Rutorna symboliserar med hjälp av bilder ord. Hemma använder jag ett tredje sätt att uttrycka mej på - en liten träplatta med bokstäver på. Denna lösning är bäst transportmässigt. Mina kompisar vägrar att använda något annat sätt, enkelt brukar vara bäst.

Jag lyssnar gärna på musik, den sort som ungdomar brukar lyssna på. - Ebba grön, Imperiet

och nu Thåström. Min favoritbil är Porsche 911 RUF. Denna fyrhjuliga sak gör 340 km/h, det duger.

Utbildning och praktik

Jag går på en datautbildning som är anpassad för handikappade och arbetsskadade. Man kan välja olika linjer beroende på vad man är intresserad av och vad som bäst passar med hänsyn till sitt handikapp. Hela kursen är på 40 veckor och avslutas med sex veckors praktik, som jag gör här på Volvo Data. Det var min pappa som kunde ordna det. Här trivs jag som fisken i vattnet. Alla är så vänliga och hjälpsamma och någonstans finns alltid skämtet. Jag sitter på avdelning 2380 - IC-beslutsstöd. Jag har mest jobbat med PC tidigare. Här arbetar jag med en Mac.

Min uppgift här på Volvo Data har varit att arbeta med Excel och Lotus. Den ena dagen har jag byggt en databas eller ett diagram, den andra ett stort makro. Det har varit ett omväxlande och trevligt arbete. Visst blir man arg när "man gör rätt men det blir fel ändå". Sen blir man så glad när man hittar "felet som inte fanns".

Känner du till Dalheimers hus

Under praktiken här i Göteborg har jag bott på Dalheimers hus i Majorna. Jag vet inte hur känt det är men det är ett hotell för

handikappade. Dalheimers hus är värt all reklam, all uppmärksamhet och alla positiva ord som finns. Som en annan gäst sa: "Jag visste inte att paradiset fanns men nu har jag funnit det". Det kan jag bara hålla med om. Här i Göteborg har jag varit på restaurang två gånger och på bio en gång. Det har varit några fester på Dalheimers. Dessutom har jag besökt några vänner.

Jag har bara positivt att säga om min praktiktid hos Volvo Data. Det är ett par veckor kvar men dom blir säkert inte mindre lärorika.

Kan inte öppna dörrar

Någon frågade mig om jag har träffat på några problem under min praktik. Naturligtvis har jag det. Text har jag inte kunnat öppna dörrar själv till kontor och hissar. Det finns bara en handikappatolett och den ligger ända borta vid matsalen - det kan vara besvärligt ibland. Dalheimers har ställt upp så jag hela tiden haft en ledsagare som hjälpt mig så allt ordnat sig till det bästa.

När denna tidning är distribuerad har jag återvänt till Olofström men kommer säkert och hälsar på er när jag besöker Göteborg nästa gång.

Hälsning och tack från
Roger

Många har kanske redan hört att Volvo Data fått en ny avdelning med namnet Carmen. Bakgrunden är försäljningen av dotterbolaget VTS Systems AB till Televerksägda TELI.

Carmen som var ett viktigt affärsområde inom VTS blev inte aktuellt att ingå i det nya bolaget. Vi flyttade i stället tillbaka till Volvo Data. När vi 1988 kom till VTS från Volvo Data var vi 5 personer i gruppen. Idag är vi 22 som arbetar med Carmen varav 7 är konsulter.

Milstolparna i Carmens utveckling

- Prototyping på ABC80 1983 -84; eldsjelen Sune Eriksson övertygade oss om att grafik och cyklisk planering kunde vara något!
- Sveriges Radio 1985 -86; utveckling av den första egentliga Carmen-applikationen. Systemet var ett enkelt bokningssystem som höll ordning på utnyttjandet av studiokaler, tekniker och utrustning. Programmeringen skedde i BASIC och maskinmiljön var HPs första arbetsstationer med eget operativsystem och grafikstöd.
- SAS 1987 -; utveckling av system för schemaläggning och bemanningsplanering av den flygande personalen. Utvecklingen mot en mer generell produkt startade. HP Windows, C och Unix var miljön. Under 1989 skrevs också avtal med SAS flygskola om att använda Carmen för planering av utbildning och utbildningsresurser
- Lufthansa 1989 -; vidareutveckling och anpassning av schemalägnings- och bemanningsplaneringssystemen. Successiv övergång till branchstandard. X Windows, OSF/Motif och ORACLE introducerades.
- Stor-Stockholms Lokaltrafik 1990 -; utveckling av ett trafikinformationssystem för tunnelbana 2 och 3. Tågrörelser, skyltar mm kontrolleras och styrs av trafikledaren. Denne har till sin hjälp en grafisk presentation av spårplan, trafiksignaler, växellägen och tågpositioner.

I Lufthansas flotta ingår 180 flygplan vilka gör 1000 flygningar per dygn. Detta ger ett ständigt pussel som dessutom omfattar 12.000 personer. Foto: Lufthansa

Lågkonjunkturen gynnar Carmen

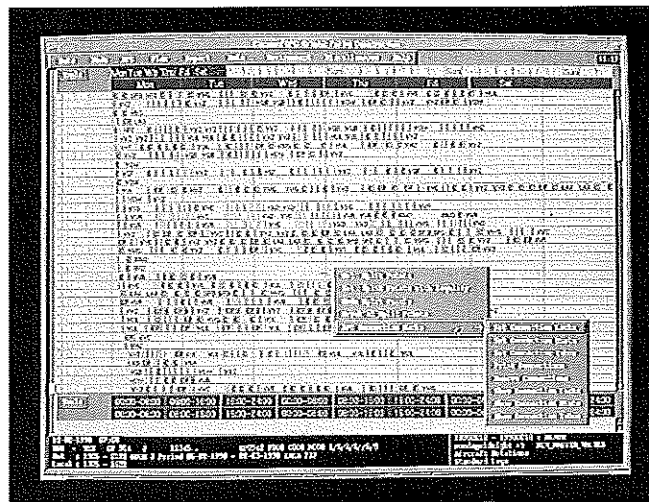
Vårt största uppdrag

Projektet för Lufthansa är det i särklass största uppdrag vi fått. Enbart licensen för programvaran är på 15 Mkr och hela avtalet inkluderande hårdvara är på 45 Mkr. Under våren skall 70 arbetsstationer från HP installeras i Frankfurt. Detta ger totalt 100 arbetsstationer som körs disklost med 2 HP 870/200-maskiner.

Vad som är extra roligt är att vi når väldigt bra resultat inom optimeringsområdet. Det är värt att notera att varje procentenhet i effektivisering av planeringsresultatet betyder ca 60 Mkr i årliga besparingar för ett flygbolag i Lufthansas storlek. Eftersom vi idag kan uppvisa besparingar på flera procent är entusiasmen mycket stor inom Lufthansa-projektet.

Vad vi har framför oss

Vi har precis haft en stor installation för SAS i Köpenhamn och vi har en delinstallation vid årsskiftet för Lufthansa. En supportavdelning kommer att byggas upp under 1992. Samtidigt skall vi driva ett antal utvecklingsprojekt där gene-

Lätilläst och lätt förståelig grafik underlättar arbetet för planeraren

rella funktioner och moduler skall utnyttjas. Exempelvis vårt system för regelhantering. Principen är att varje kund skall ha kontroll över de regler som styr planeringsarbetet. Det gäller allt från fackliga avtal och lagkrav till interna regler. En formell beskrivning gör reglerna tillgängliga för Carmens regelkompilator som producerar C-kod.

SAS har beslutat att utvärdera om Carmens regelhantering

skall utnyttjas av samtliga system inom området för personalplanering. De främsta fördelarna är en stringent regeltolkning samt stödet för 'vadhänder-om' analyser.

Det är inte helt otänkbart att vi under nästa år får se en version av regelkompilator som producerar COBOL i stället för C. Det vore väl något för Volvo och PA80!

Leif Heidenfors

Per-Arne Bernhardsson, Jan Magnusson och Gunnar Svensson bjöd på musik och sång under temat "Musiken öppnar portarna".

Mer än 100 personer trängde ihop sig för att lyssna när gänget sjöng och spelade gitarr. Det var inte svårt att ryckas med i det omväxlande programmet. Musiken spände mellan Bellman-inspiration till Rock. Man hade gjort en egen musikalisk parodi på den gamla kända slagern "Gamle Svarten". Ett säkert nummer på datas kommande sammankomster blir väl "En programmerares klagovals" - text nedan. Det är väl första gången som entrehallen används för musikalisk underhållning, förhoppningsvis inte den sista. Den lämpade sig ju bra för ändamålet. Vi får väl alla som lyssnade tacka musiker/sångare och textförfattare samt dem som svarade för att konserten blev till - Jämställdhetskommittén. Förhoppningsvis blir det nya musikaliska arrangemang under 1992.

Några tyckare:

"Kul att de egna vill visa upp vad dom kan - finns det flera förmågor som kan ställa upp?"

"För dj-a bra ordnat"

"Duktiga pojkar - hoppas få lyssna på dom igen"

"Det är bra att någon ordnar sån här underhållning"

Själv undrar jag om sån här underhållning inte skulle platsa under lunchen i VAKs matsal - man ordnade ju faktiskt sådant tidigare - varför inte igen under 1992?

Arne Leffler

Foto: Kåge Björklund

Var du och lyssnade på Lunchkonserten i DAs entrehall

Här följer texten till "En programmerares Klagovals."

Text: Kent Eriksson/Stefan Persson, original Ferlin (om någon tvekade).

Musik: Lillebror Söderlund

Vers 1

On-line och Batch
är ingen match
för den som kan programmera
Abender? Ack ja.....
Det händer! Ack ja.....
Dumpar och Lopar med mera
Jag har sålt mina statments och länkade rader
och Volvo må förlåta mig somliga rader!

Och ensam i kvällen den sena
jag slåss med en olöslig dump.....
Ty jag är ganska dålig i COBOL
tillika i EPLUS och REXX

Vers 2

DOWHILE och END
MOVE, IF och SEND
Allting går runt i min hjärna
Abender, ack ja
Sånt händer, ack ja!
För den som inte är stjärna.
DBD, PSB, PCB. ABC,
DL1, DL2, DB3, va é de?

Och ensam i kvällen den sena,
jag slåss med en olöslig dump,
För jag är ej i COBOL nån fena
och CLIST jag kan inte alls.

Var du bland den 100-hövdade publiken?

Foto: Kåge Björklund

Äntligen - Köping får renoverat

I Volvo Datas planer för renovering av lokaler har turen kommit till Köping.

Nu har startskottet gått för att fräscha upp en del av de lokaler som Volvo Data, Köping hyr av Volvo Lastvagnar Komponenter. Vi sitter i A-byggnaden. Den nedre våningen snygades upp för cirka tio år sedan och nu är det äntligen dags att förbättra på övervåningen.

Arbetet berör cirka 400 kvm kontorsyta samt ett konferensrum och omfattar bl a justering av golvet så att det blir plant! Idag lutar det cirka 18 centimeter från yttervägg till innervägg. Man ska också laga putsskador i väggarna, sätta upp nytt undertak, ny belysning och nytt brandlarm. Befintlig ventilation ska justeras och trimmas in. Med ny matta och lite färg på väggarna blir det en betydligt trevligare lokal att arbeta i.

Omflyttningar

Omflyttningarna påbörjades i slutet av W145 för att lämna plats åt hantverkarna. Mot mitten februari 1992 beräknas arbetet vara slutfört.

I planerna ligger också att ADB-teknik (8820) och Systemutveckling (8810) skaskifta lokaler. Inom ADB-teknik finns

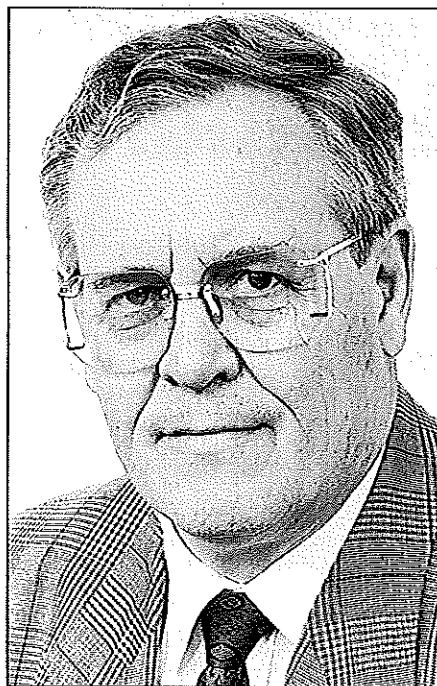
sex personer och inom Systemutveckling finns det 15. För att få en jämnare fördelning av ytorna kommer Systemutveckling att flytta upp när hantverkarna är klara med övervåningen. Samtidigt flyttar ADB-teknik till nedre A-kontoret.

Vi är med och påverkar.

Vi som ska sitta i lokalen ansågs ha bäst möjlighet att tala om vad som bör ändras. Därför har en arbetsgrupp bildats. I arbetsgruppen ingår Lars Danielsson, Tonny Vikström, Lena Larsson och Curt Lillquist. Gruppens uppgift är att tillvarata personalens önskemål vad avser vår framtida arbetsmiljö. Den arbetar tillsammans med anläggningsfolk och specificerar önskade krav på lokalerna och dess inredning. Gruppen säger att precis som vid vilket systemutvecklingsprojekt som helst är slutresultatet beroende av förstudien.

Givetvis har personalen, ledningen och hyresvärden haft olika intressen med olika prioritet, också bekant från systemutvecklingsprojekt! Allt nog, slutresultatet blir dock en väsentlig förbättring av vår arbetsmiljö.

Sven Edman

Åke Lindgren, avtalspensionär efter 36 år inom Volvo

Den 31 oktober slutade Åke sin anställning som chef för Volvo Data i Köping. Åke anställdes 1955 vid halkortsavdelningen vid Köpings Mekaniska verkstad. I mitten av 60-talet bildades en AdministrationsTeknisk avdelning kallad AT. För denna blev Åke chef. Han har varit med om de stora förändringarna inom AT-området. Under slutet av 60-talet hade Åke omfattande kontakter med Volvo i Göteborg. En stor uppgift var som representant i VIS-projektet. Under den tiden befann han sig för det mesta på resande fot mellan Volvo-företagen, oftast på vägen mellan Köping och Göteborg.

I början av 80-talet anskaffades ett tio-tal Ericsson PC Step One. Avsikten var att företagsledningen i Köping skulle få möjlighet att lära känna den kommande tekniken. 1982 fick man 2 1/2 miljon kronor för anskaffning av CAD-utrustning. Idag uppgår investeringen i CAD inom Köping och Lindesberg till betydande belopp. Att i ett tidigt skede fresta

företagledningen med Memo var naturligt. Resultatet blev att man frågade Åke "måste vi ta beslut på så hög nivå om ett så bra hjälpmedel".

Under 1987 skedde en anpassning så att verksamheten delades in i tre grupper, en riktad mot vardera PV och LV och en central. PV- och LV-grupperna flyttades 1989 till respektive komponentbolag. Åke stannade kvar som chef för den centrala gruppen som den 1 januari 1990 blev Volvo Data, Köping.

Åke kommer knappast att få några fritidsproblem. Han har varit förbundsinstruktör och förbundsdomare i ishockey, förbundsdomare i fotboll samt domarinstruktör i tennis. Han åker skidor på längden samt utför. Med allt detta och sitt intresse för fiske, golf, villa och trädgård kommer Åkes tid förmodligen knappast att räcka till i fortsättningen heller.

Tack Åke för gott kamratskap.

Presstopp

Håkan planerar för besök på Gotska Sandön

I Terminalen nummer 6 beskrev Lars Odén i lyriska ordalag sin semester på Gotska Sandön. En kommentar var att Håkan Hermansson (som hittills varit storrökare) inte kan besöka ön på grund av de stränga rök- och eldningsförbuden.

För att inte bli utestängd från möjligheten att besöka ön med den vackra naturen harbeslöt sig Håkan för att sluta röka. Sedan den 7e december har Håkan helt gått över till nikotintuggummi och nikotinplåster.

Kerstin Söderbaum tyckte idén var så god att hon som en sympatiåtgärd också slutat röka.

Här är alltså två invanda rökare som beslutat sig för att kunna besöka Gotska Sandön!

Vi runt omkring hejar på och önskar lycka till.

Är det fler som ställer upp? Tala i så fall gärna om det för Terminalen. Det här kan ju bli en forma av utmaning!

Arne Leffler

MDI, Människa-Dator Interaktion

Kosmetisk evolution / Informationsteknologisk revolution?

Intresset för ovanstående ämne var stort från Volvo resp Volvo Datas sida, när föreningarna Systemvetare I Näringslivet Göteborg (SVING) och Systemvetare I Göteborg (SVIG) höll en konferens och workshop under dagarna två i september på Chalmers. Vi var närmare 40 st från hela Volvo koncernen.

Ämnet började särskådas från olika forsknings aspekter, vilka sedan på eftermiddagen gavs en verklig plattform för MDI i två intressanta praktifall.

Kognitionspsykologi

Först ut var Cecilia Katzeff från SISU (Svenska Institutet för Systemutveckling). Hon gav oss grunderna i kognitionspsykologi och diskuterade hur människan arbetar såsom informationsbehandlare, och vilka effekter detta har på utveckling av MDI.

Organisations perspektiv

Därefter talade Bo Dahlbom tf. prof. på ADB vid Chalmers/Göteborgs Universitet. Han påvisade att det han skulle tala om, det vet man väldigt lite om. MDI ur ett organisations perspektiv, är väldigt svårt då man inte vet exakt vad som försigår inom organisationer och verksamheter. Det som behandlades var olika intressanta teser som framtagits av diverse forskare i hela Norden. Slutsatsen är att ett organisationsperspektiv på MDI ger en vidgning av begreppet gränssnitt till att omfatta inte bara en individs interaktion med ett datorsystem utan

en hel organisations interaktion med ett informationssystem. Detta leder till att vi konstruerar informationssystem som på ett helt annat sätt än tidigare blir integrerade element i optimalt utformade arbetsprocesser.

gränssnitt. Martin Coates från SKF visade ett grafisk stödsystem för återförsäljare av kullager, och Torbjörn Lindgren från Infologics visade ett verktyg för platschefer på byggarbetsplatser, som använde multimedia teknik för att presentera produktinformation om olika maskiner som behövs vid husbyggen. Därefter hölls en mycket givande paneldebatt där deltagarna kunde fråga ut föredragarna

Workshop

De som ville kunde dagen efter förkovra sig i frågeställningarna rörande MDI, på en workshop. Vår grupp diskuterade två frågeställningar, möjligheterna att lägga ny teknik på gårdagens system och morgondagens

gränssnitt med virtuella världar och naturliga språk. Om det är något som är kosmetisk evolution, så är det just att lägga på ett glassigt gränssnitt på en redan existerande applikation. Vad gäller framtidens gränssnitt så kommer deras genomslagskraft bero på vilken verksamhet man riktar in sig på. Alla verksamheter har inte behov av virtuella världar (VV), och det är bara om en informationsteknologi kan ge positiva effekter i verksamheten som den har något värde. De områden som främst kommer att beröras är troligen de som jobbar med 3D-verkligheter, typ CAD, avancerade styrsystem, men VV kommer nog slå mest i spelbranchen.

Som helhet gav konferensen ett bra avstamp för fortsatta funderingar runt detta mycket viktiga ämne.

Fredric Landqvist

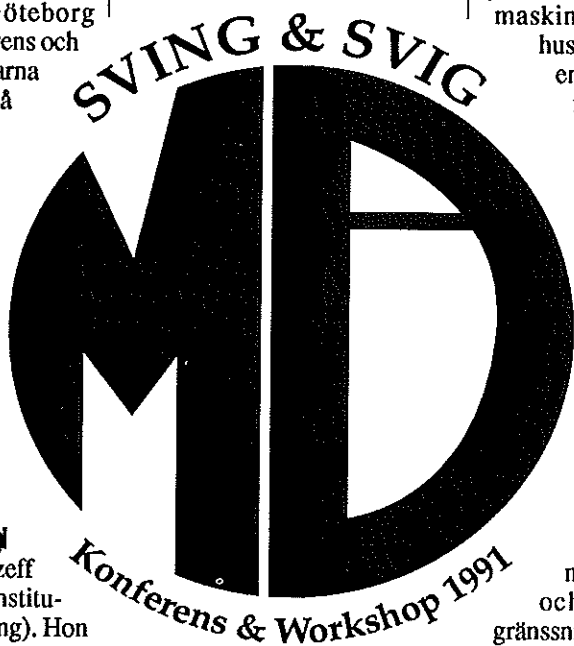
OS/2 2.0 Tekniskt seminarium 1991

Vi var ett glatt gäng som satte oss på tåget mot huvudstaden, för att där beskåda IBMs nya stolt-het, OS/2 2.0. Alla hoppades vi att den nya versionen skulle ge oss OS/2 fans vad vi tidigare saknat.

Redan uppstarten av seminariet gav oss en försmak av vad som komma skulle. Vi fick se en liten tecknad film där den nye sheriffen (OS/2 2.0) i en cowboystad rensade upp efter de hemskask. "DOS-Brothers", och lyckades bli vän med dem. Genomgående för detta seminarium var att man gång på gång visade att äntligen var det helt möjligt att köra alla möjliga och omöjliga dos apps under OS/2. Med ett sådant ess i bakfickan ger sig IBM in på fullt alvar i kampen mot Windows, och hoppas att kunna ta stora marknadsandelar från dem. Detta är väldigt intressant för oss som arbetar med OS/2, för detta kommer förhoppningsvis ge oss större spelplan. De övriga nyheterna rörde sig runt avsevärt förbättrad prestanda, främst genom att man nu helt inriktat sig på Intels senare modeller och därigenom först nu börjat arbeta fullt ut mot tex 386/486, med 32-bitars programmerings model istället för 16-bitars. Vad gäller gränssnittet mot användarna, så liknar det mer och mer det som funnits i årtal på Apples maskiner, vilket uppskattas av många.

En klar trend inom arbetsstationsområdet är att det nu genom utveckling av fler användar system bildas specialister på de olika delarna inom området. Liknande den vi redan nu har i stordator miljön. Vilket också syntes på deltagarna från Volvo Data, som arbetar med alltifrån rena applikationsutveckling till olika teknik och metod stöd inom området.

Fredric Landqvist

PV's MDI-Projekt

Tyvärr så dök inte nästa talare upp, utan Olle Höglblom från Volvo Data fick hoppa in. Han beskrev i korta ordalag de förutsatser som MDI-projektet haft på PV, och vilka resultat detta gett.

Morgondagens Tekniker

Som avslutning på förmiddagen gav Thomas Bill och Peter Rosengren från SISU oss en inblick i dagens och morgondagens tekniker inom MDI. Vad blir nästa steg från grafiska gränssnitt, möjligen virtuella världar.

Praktifall & Paneldebatt

På eftermiddagen gavs vi lite inblick i två verkliga applikationer, med intressanta grafiska

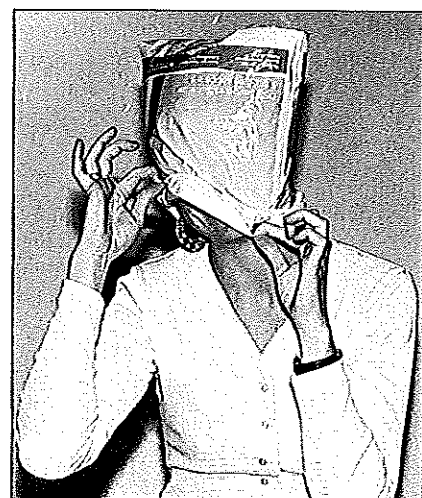

Wow! vi kom
med på bild,
himla
roligt.....Skål!

Åter en lyckad PUB-afton

Med kameran i högsta hugg äntrade jag Volvo Data's senaste Pub Afton i fritidskommitténs & ulandsföreningens regi. Där var som vanligt fullt med folk. Under kvällens gång bjöds det även på musik, från en duktig trio, som troligen hade fått sin inspiration från "Manhattan Transfer". Så långt min kameran nu nådde, sågs inga sura miner, som kanske man förväntat sig i dessa hårda tider. Dataiter är troligen ett segt släkte. Tackar för evenemanget, och hoppas på fler inom en snar framtid

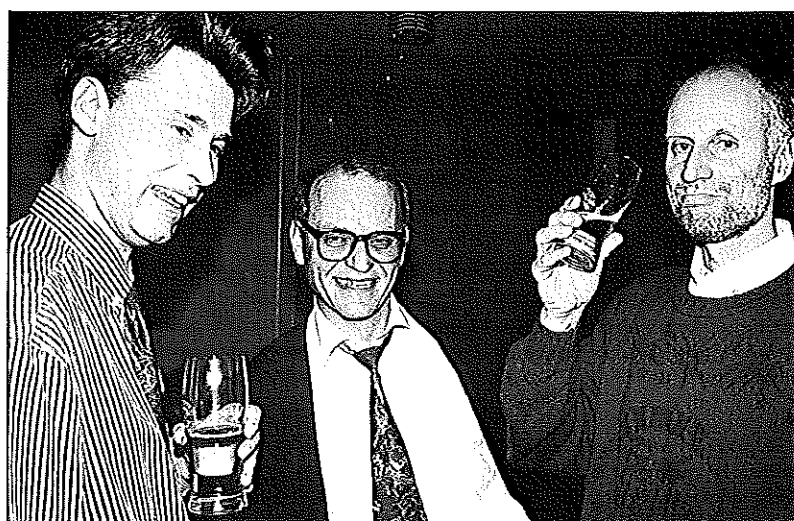
Text och foto: Fredrik Landqvist

Jag vill absolut inte vara med på
bild.....

Häpp!!

Grabbar Jag tror det lutar lite här i Puben?

RUTAN är öppen för alla som har något på hjärtat när det gäller jämställdhet på Volvo Data.

Hör gärna av dig till jämställdhetskommittén med ditt bidrag.

Kommittén består av:

- Solveig Nills-son, avd 2810 (CF), tfn 633 23.
- Lilian Orgmäe, avd 8050 (SIF), tfn 633 00.
- Anders Carlsson, 2160 (SIF) tfn 67488.
- Berit Strandberg-Mattsson (Sernbo), avd 2050 (företagets representant), tfn 691 50.

Fritidskommittén meddelar

Volvo Data Fritid erbjuder en öppen brevlåda där du kan läsa om kommande aktiviteter som den aktiva Fritidskommittén ordnar för dig!

Öppna brevlådan 'Fritid', Ta fram din almanacka och boka in vårens aktiviteter redan nu!

Staffan Wählin

Tack för i år

Intresset för de olika aktiviteterna som ordnats, lunchträffarna och seminariet med Marshall Rosenberg har varit glädjande stort. Det ger oss så mycket inspiration, att vi väljer att komma med ett program för våren 1992 som innehåller både lunchträffar och ett seminarium. Minns ni att vi bitt er komma med egna förslag på viktiga jämställdhetsfrågor vi kan driva genom kommittén? Tro det eller ej, men det har inte kommit ett enda förslag!

Vad betyder det?

Nu låter vi julfriden svepa in oss alla i sin generösa mantel och önskar vi er alla

EN RIKTIGT GOD JUL!

Solveig, Lilian, Anders C och Berit

Åke Lindgren, Köping tackar

Ett hjärtligt tack för den varma och storartade uppvaktningen vid min avtalspensionering.

Ett hjärtligt tack också för den kamratlighet och värme som jag kände inom Volvo Data under de nästan två år jag arbetade där.

Tack allesammans
Åke Lindgren

"Personal Disarmament"

Detta var huvudbudskapet i det föredrag via video vi visade i Volvo-hallen den 13 november med Abdul Aziz, egyptiker och professor i internationella relationer vid University of Washington DC.

Personal Disarmament - själva grundförutsättningen för att utveckla internationella relationer! En intressant tanke i dessa tider av gränsöverskridande EG-planering, där vi alla, kvinnor och män blir medagerande. Vad händer när du och jag i vårt agerande vågar välja mer av samverkan utan rädsla i vår kommunikation med andra?

Abdul Azizs föredrag var det första i serie. Vi kommer att fortsätta under 1992 med liknande tema - våra relationer till varandra, i ett vidgat perspektiv.

Ni som är intresserade av att låna videotyper till era egna avdelningsaktiviteter, är välkomna att kontakta någon av oss i kommittén.

Berit Strandberg-Mattsson

Någon har sagt:

"Tiden går fortare ju äldre man blir - så känner de flesta. En orsak kan vara - när man är 5 år är ett år 20 % av ens liv, det är mycket. När man är 50 år är ett år 2 % av ens liv, det är litet." Kan detta vara förklaringen till varför ett år verkar gå så fort när man blir äldre/gammal?

**FÖRSKRYVING
PÅ GÅNG**

På Produktutvecklings-Rådets oktobermöte tilldelades följande två nya projekt medel.

- Utvärdering av nya program-språksversioner inom IBM/SAA. IBM erbjuder nya versioner av alla SAA språk kombinerat med komplett miljö för utveckling, underhåll och drift av program.

Alf Thunberg 2830, Håkan Lövgren 2802 samt Gert-Inge Rosenqvist 2840 ska under november/december testa och utvärdera den nya COBOL-versionen i den nya miljön med avseende på kompatibilitet, prestanda och svarstider.

- IEF Presentation Manager och 3270 EHLLAPI-kommunikation från IEF.

Nils Wallander och Håkan Lövgren 2802 samt Sven Ehinger 2400 ska dokumentera de metoder och standards som erfordras för att effektivt kunna använda IEF 5.0 vid skapande av OS/2 PM-applikationer. Dessutom byggs en mindre prototyp kring EHLLAPI.

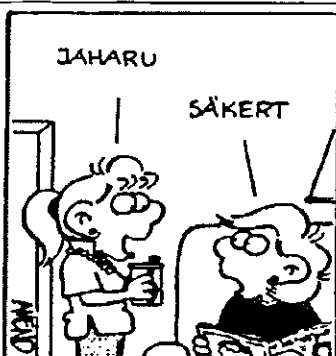
Aforism

En sluten hand kan aldrig ta emot en gäva

Okänd

FOX TROT

av **Bill Amend**

Personalförändringar

Nyanställda

Stefan Facht - på avd 2150 den 25 nov.

Carin Wadman - på avd 2870 den 1 dec.

Hans Christeen - på av 8800 den 1 dec

Bytt arbetsuppgifter

Lars Gadde, till avd 2101 den 2 dec

Agneta Jönrup, till avd 2040 den 1 nov.

Barbro Persson, till avd 2220 den 18 nov.

Rose-Marie Köhler - Westerland, till avd 2020 den 1 nov

Slutat

Agneta Hellgren - den 31 okt.

John Lindberg - den 15 okt.

Ann Margret Olsson - den 31 okt

Arbetstider 1992

Inom Volvo Göteborg har uppgörelse träffats för samtliga bolag om arbetstidsavtal för tiden W201-231, dvs till och med semestern 1992.

Lediga dagar under denna period är 2-3 januari samt 29 maj.

Huvudsemestern för Volvo Data är förlagd till W228-231.

Avtal om arbetstider fr o m W232 till och med W253 kommer att förhandlas under våren 1992.

*Personal
Sten Ramqvist*

GE MED HJÄRTAT

BLI BLODGIVARE

Omorganisering i Skövde

Konsolideringen av stordatordriften i Skövde är nu genomförd och därmed har även en stor del av teknikansvaret flyttats från Skövde. Detta, i kombinationen med behovet att använda befintliga resurser på effektivast möjliga sätt, ligger till grund för de förändringar som trädde i kraft den 1 oktober 1991.

Omorganisation innebär ingen förändring för Volvo Datas kunder - kontaktvägarna blir desamma som tidigare.

- Avdelning 8730, Teknik Stordator har upplösts. Detta ska tydas så att IBM-verksamheten organiseras om enligt följande:
- Ewa Strandberg flyttar till avd 8710, Datordrift och ansvarar för kundkontakter i driftteknikfrågor i IBM-miljön.
- Kurt Särndal flyttar till avd 8710, Datordrift och bibehåller sina nuvarande arbetsuppgifter.
- Göran Larsson flyttar till avd 8740, Teknik Minidator och kommer att arbeta med funktioner för driftövervakning samt kommande satsningar på Unix-området.
- Göran Grahn flyttar till avd 8750, Kommunikation och tar med sig ansvaret för CAD-miljöerna.
- Håkan Hermansson flyttar till avd 8780, Systemutveckling och tar med sig ansvaret för teknik/metodfrågor i Ideal/Datacom.
- Installations- och driftteknikansvaret är sedan tidigare flyttat till Köping.
- Avdelning 8756, Terminalservice ha upplösts och personalen flyttat till avd 8750, Kommunikation.

För att bredda och förstärka AD-stödet har Användarnära Data-behandling, avd 8782, integrerats med Kommunikation 8750.

*Personal
Bo Blomqvist*

Löneavtal

Förhandlingarna med SIF om 1991 års löner omfattade perioden 910101 - 920331 och fick följande utformning:

Med utgångspunkt för de befattningskoder, som gällde 901231 utgick följande påslag fr o m 910101

- slutsiffra 2-3 i koden 1.9%
- 4-5 1.5%
- 6-7 0.9%

Alla, som hade en heltidslön understigande 14.200 kr per månad 900801, fick dessutom ett påslag med 209 kr per månad fr o m 910701.

Avtalet gäller medlemmar i Volvo Data Göteborg, Eskilstuna, Köping, Skövde, Malmö och Olofström.

De nya lönerna, inklusive den retroaktiva ersättningen, utbetalades med novemberlönen.

Företaget har också avslutat förhandlingarna med CF. Någon uppgörelse har inte kunnat nås varför företaget ensidigt beslutat lägga ut samma belopp som angivits ovan för SIFs medlemmar.

De nya lönerna, inklusive den retroaktiva ersättningen, utbetalas med decemberlönen.

*Personal
Sten Ramqvist*

Hem- och Villaförsäkringar

Detta gäller Dig som tecknat försäkring genom Volvo Data

Inför 1992 finns möjlighet att höja försäkringsbeloppet för lösöre till maximalt en miljon kronor - tidigare 700.000. Eftersom hemförsäkringen inte är av fullvärdestyp gäller det för var och en att själv uppskatta försäkringsvärdet. Glöm inte att justera hemförsäkringsbeloppet när du anser att detta behövs!

Villaförsäkringen är som tidigare av fullvärdestyp och behöver inte omberäknas annat än vid t ex tillbyggnad.

De nya premierna för 1992 är klara. Det blir en höjning med 9% för såväl Hem- som Villa försäkringarna.

Kontakta gärna Personalavdelningen om du vill veta mer eller om du vill förändra försäkringsvärdet.

*Personal
Marianne/Gun/Barbro*

Till vilken Memobrevlåda skickar jag?

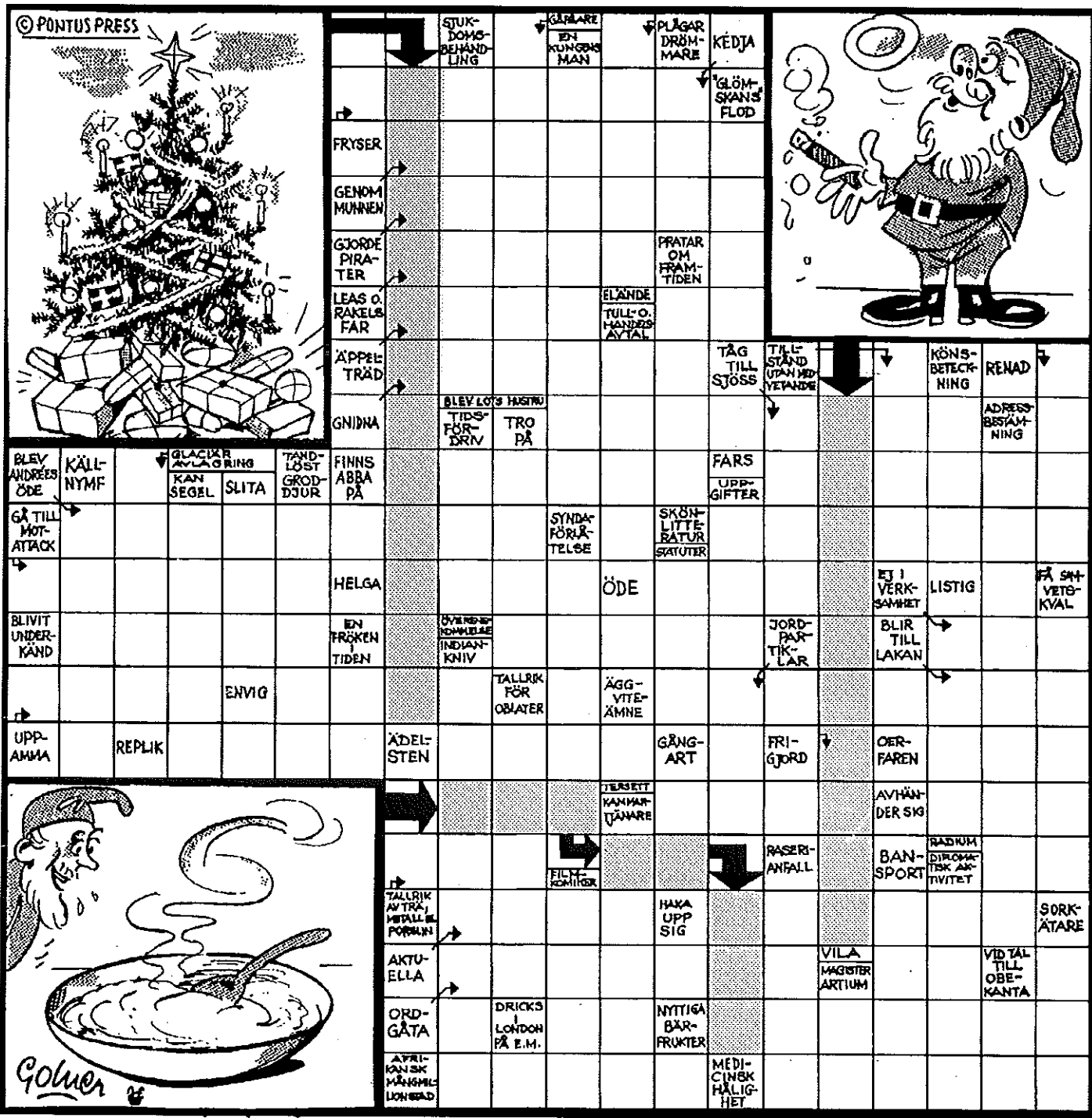
Många av oss har två eller flerbrevlådor i Memo-reistrerade under samma namn. Detta innebär att jag vid katalogsökning på Kalle Svensson, som har tre brevlådor, kommer att bli presenterad tre möjliga Memo-id. Eftersom den första katalogpresentationen inte kan visa eventuella inlagda meddelanden får jag expandera alla tre id:n för att veta till vilket Memo-id jag skall skicka memot.

För att undvika ovanstående kan vi lura systemet genom att i Memo-profilen på det ordinarie Memo-id't ange namnet Kalle Svensson. På de två övriga anges namnet på följande sätt: Kalle Svensson.

Gör en användare nu en sökning på Kalle kommer bara Memo-id't med stavning på namnet Kalle utan mellanslag mellan K och att presenteras.

Hans Backlund

Dags för julkrysset

Förstapris är lån av en Volvo 850 GLT under en helg. Bilen får hämtas i Angered på fredag em och ska återlämnas på måndag morgon. En full tank ingår. Därutöver delar Terminalen ut fyra tröstpriser.

Din rätta lösning (sänd in hela denna sida eller en kopia) måste vara **Terminalen, avd 2030, HD3N** (Volvo Data AB, 405 08 Göteborg), tillhanda senast den **15 januari 1992**.

OBS! Tävlingen är endast öppen för anställda och pensionärer inom Volvo Data.

Efternamn: _____

Förnamn: _____

Avdelning: — — — — — Geogr plac: — — — — —